

Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevi Verme Kriterleri

Birol SUSAM¹, Mehmet Kaan DEMİR²

Özet

Eğitim öğrencinin okul dışında geçirdiği zamanlarda da devam etmektedir. Öğrencilerin okul dışındaki zamanlarını verimli değerlendirmesi, sorumluluk bilinci geliştirmesi ve bireysel olarak okulda öğrendikleri konulara yönelik araştırma yapması ev ödevinin amaçlarındandır. Bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterlerini öğretmen görüşlerine göre incelemesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki ilkokullarda görevli 11 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış soru formları yoluyla yüz yüze görüşmeler yapılarak toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenmiş ve anlamlı hale getirilmiştir. Araştırma bulguları incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerini öğrencilerin tekrar, pekiştirme, sorumluluk ve araştırma becerilerini geliştirme amaçlı verdikleri anlaşılmıştır. Araştırmaya katılan tüm öğretmenlerin MEB'in tatilde ödev vermeyin önerisini olumlu karşıladıkları, genelde öğrencilerine gününbirlik ödevler verdikleri, sınıftaki tüm öğrencilere aynı ödevleri verdikleri, ödevini yapmayan öğrencilere ödevlerini gün içinde okulda yaptırdıkları ve ödev konusunda ailelerden yardım istemedikleri anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmeni, ilkokul, ev ödevi.

Criteria of Assigning Homework by Classroom Teacher

Abstract

The education continues at time when the student even spent outside of the school. The major aims of the homeworks for the students are to efficiently increase the value of their time outside of the school, to develop a sense of responsibility and conduct individual research on the subjects they have learned in school. The purpose of this study is to examine the criteria for assigning homework by classroom teacher. The study group consisted of 11 classroom teachers working in primary schools in Kadıköy, Istanbul. In this qualitative research, interview technique was used. Data were collected through face-to-face interviews with semi-structured questionnaires. The collected data were analyzed and made meaningful by using content analysis method. When the research findings were examined, it was found out the classroom teachers assigned homework to improve the students' repetition, reinforcement, responsibility and research skills. It was understood that all teachers who participated in the study have positive attitudes toward not assigning homework on vacation recommended by Ministry of education. In general, teachers assign daily homeworks to the students, and assign the same homeworks to all students in the class. Classroom teachers also claim that the students who do not do homeworks mostly not getting helps from parents

Keywords: Classroom teacher, elementary school, homework.

¹ Öğretmen, Samsun İl Milli Eğitim Müdürlüğü, birolsusam@gmail.com

² Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, mkdemir2000@yahoo.com

GİRİŞ

Ev ödevleri dünyanın farklı ülkelerinde yaklaşık 100 yıldır Türkiye’de ise özellikle bakanlık etkisiyle son 15 yıldır her tatil dönemleri öncesi daha sık gündeme gelip tartışılan, akademisyenlerin de uzun süredir ilgisini çeken bir konudur. Özellikle bir devrim olarak sunulup yapılandırmacı anlayışa (kâğıt üzerinde) geçilen 2005 Öğretim Programları sonrası sıklıkla gündeme gelen performans görevleri ve proje ödevleri öğrencilere değil de velilere verilmesi durumu söz konusu olunca ödevler konusu daha da önemle tartışılmış, araştırmalara konu olmuştur. Her tatil dönemi öncesi Milli Eğitim Bakanlığı’nun ödev verilmemesi yönündeki uyarıları da gazete köşelerinden akademisyenlere kadar dikkat çekici bir problem alanı olarak ortaya çıkmaktadır. Öğretmenlerin, bazen zil çalınca verdikleri ve yarım kalan, tamamlanamayan, eksik kalan ders unsurlarını tamamlamak amacı taşıyan, ceza amacıyla verilebilen, kontrol edilemediği için işlevlerini yitiren, yeterli ve motive edici dönütler verilmediği için çocukları okuldan soğutur noktasına getiren ödevler aslında okul ve yaşam arasında bir köprü görevi üstenebilecek etkinliklerdir.

Öcal’ın (2009) aktardığına göre ev ödevinin tarihine bakıldığında, bundan 100 yıl önce Amerika’daki üst düzey eğitimciler ev ödevinin öğrenciler için boşa harcanan bir zaman olduğu iddiasını savunmuşlardır. 1800’lerin sonuna doğru, bugünlerde birçok ebeveynin hissettiği gibi çocukların ev ödevlerinde saatlerce emek harcamaları nedeniyle yorgun ve bitkin düştiklerini düşünmeye başlamışlardır. Kısa bir süre sonra ünlü bir derginin editörü ev ödevini “ulusal bir suç” olarak tanımlamıştır. Birçok okulda ev ödevine sınırlama getirilmiş ya da tamamen ortadan kaldırılmıştır. Kaplan’a göre (2018: 21) Türkiye’deki ev ödevi uygulamalarında yıllar arasında değişiklikler görülmektedir. Günümüzde ise tartışmalı bir konu haline gelmiştir. Bu yüzden güncelliğini kaybetmeyen bir konudur. Değişiklikler olsa da genel olarak ilkokulun ilk kademelerinde ödev verilmesi uygun görülmediği söylenebilir. Ayrıca diğer sınıflarda da öğrencilerin ödev harcamaya zaman kısıtlı tutulmuştur. Yönetmeliklerde ödevlerin seçiminde öğrencilerin yaşı, bilgi seviyeleri ve ailelerin olanakları göz önüne alınmasının önemi vurgulanmış, yaratıcılıklarını köreltecek ödevlerden kaçınılması istenmiştir. Ayrıca öğretmenlerin verdikleri ödevleri kontrol etmeleri, öğrencilerin yanıtları üzerinde durmaları önerilmiştir. Öğretmenlerin günlük ödevlerin yanı sıra farklı ödev türlerini de kullanmaları istenmiştir. Acar ve diğerlerinin de (2013) aktardığı gibi MEB tarafından özellikle yarıyıl tatillerinde öğrencilere test çözme, özet çıkarma gibi öğrencilerin bilgilerini tekrar etme ve pekiştirmesine yönelik ödevlerin verilmemesi istenmektedir. İlkokul öğrencilerine verilen ev ödevleri, öğrencilerin okullarda gerçekleştirdikleri etkinlikler hakkında velilere bilgi vermek, öğrencilerin kendi başlarına öğrenme becerilerinin gelişmesine ve okuldaki dersleriyle aynı zamanda evde de öğrenmesine devam etmesine katkı sağlamak gibi etkilere de sahiptir. Öğrencilere birinci sınıftan başlayarak günlük verilen ödevler yanında haftalık ve aylık olarak da proje ödevleri verilmektedir (Acar, Ersoy, Eser ve Vural, 2013). Ev ödevi bütün sınıf seviyeleri için gereklidir ama gereken zaman sınıf seviyelerine göre değişmelidir (Cooper, 1989):

- 1–3. sınıf için, haftada her biri 15 dakikayı geçmeyecek şekilde olan 1–3 ödev,

- 4–6.sınıf için, haftada her biri 15–45 dakika arası olan 2–4 ödev yeterlidir.

Türkiye’de ikili öğretim yapılmayan okullarda çocuklar günün yaklaşık 8 saatini okulda geçirmektedir. Bunun dışında kalan zamanlarda birey, doğal ve sosyal çevresi ile sürekli etkileşim halindedir. Dolayısıyla "eğitim" bilindiği gibi okula gelmeden önce ailede başlayıp, örgün eğitimle birlikte okul sırasında da, okula paralel okul dışında da devam etmektedir. Çocuğun ailesi ile uyku saatleri dışında 4-5 saat geçirme şansı bulunmaktadır. Bu sürenin de nitelikli ve verimli olarak değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Dolayısıyla ders ya da okul dışı zamanlarda derse hazırlanma, derste öğrenilenleri pekiştirme, tamamlama, kalıcı hale getirme amaçlı olması gereken ödevlere veli desteği alma daha önemli hale gelmektedir. Ancak ödevle ilgili yapılan bazı uygulamalar ve özellikle ilkokulun ilk yıllarında rekabetin de etkisiyle verilen aşırı ödevler, ailelerde kaygı yaratabilmektedir. Zaten rekabetin, ailelerin eğitime verdikleri önemin ve çocuklarıyla ilgili gelecek kaygısının arttığı günümüz Türkiye’sinde sınav streslerinden önce ilkokul düzeyinden itibaren ailelerde “ödev stresi” oluşmaktadır. Bu da aile-öğretmen, aile-okul idaresi gibi iletişimleri olumsuz etkileyebilmektedir. Aile açısından da bakılacak olursa velilerin eğitim durumu, kadınların çalışma hayatına katılımının artması, şehirleşmenin artmasının yarattığı sorunlar, teknoloji bağımlılığı, ekonomik krizlerin yarattığı işsizlik vb sorunlar, sık değişen eğitim sistem ve uygulamaları konusundaki veli bilgisizliği çocuklara verilebilecek destek süresini-niteliğini kısıtlayan unsurlar olarak ön plana çıkmaktadır.

Ödevlerin amaçlarına ulaşmasında ve etkili bir iletişim sağlamasında öğretmenler ile birlikte ailelere önemli görevler düşmektedir. Bu süreçte ailenin rolü, öğrencilerin ödevini kontrol etmek, ödev konusunda öğrencileri teşvik etmek, ihtiyaç duyduğu araç gereç ve ortamı sağlamak, karşılaştığı sorunlara çözüm bulmasına yardımcı olmaktır (Gümüşeli, 2004). Ev ödevleri okul ile ev arasındaki en önemli kesişme noktasıdır. Okul liderlerine, öğretmenlere ve ailelere göre ödevler, öğrenci başarısının artmasında rol oynayan değerli bir öğretim materyalidir (Falch ve Ronning, 2011). Foyle ve Bayley’e (1986) göre ödev, okul ile aile arasında iletişimi sağlayan bir köprüdür ve istenen yararın sağlanabilmesi okul-öğrenci-veli işbirliğine bağlıdır. Tan ve Erdoğan’a (2004) göre sınıf dışı öğretim tekniklerinden biri olan ödev; eski öğrenilenlerin anlam kazanmasında ve yeni öğrenmelerin gerçekleşmesinde etkili olan araçlardır.

Eğitim ve öğretim yalnızca okul saatleri içerisinde gerçekleştirmenin mümkün olmayacağı gerçeği, okul saatleri dışında kalan zamanın da en verimli şekilde geçirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu nedenle, ders içi olduğu kadar ders dışı faaliyetlere de öğrencilerin ihtiyaçları vardır. Öğrencilerin ders dışı zamanlarda bireysel ya da grup olarak yaptıkları, bilimsel düşünmeyi, problem çözmeyi ve bilgi kaynaklarına ulaşmayı sağlamak amacıyla yapılan çalışmalar ödev olarak adlandırılmaktadır (Şahin&Altınbay, 2008). Trautwein ve Köller (2003)’e göre ödev, okul çağındaki tüm öğrencilerin hayatını etkileyen, içinde öğretmen, öğrenci, veli gibi birçok aktörü barındıran, başarı artışı ya da bireysel gelişim gibi farklı amaçlara hizmet eden ve farklı niteliklerde görevler içeren bir kavramdır. Gün’e (1995) göre ödev öğrencinin, öğrenme ihtiyacı doğrultusunda okuması, incelemesi, araştırması, çeşitli araç ve kaynaklardan faydalanması, ders saatlerinde işlenmiş bir konunun daha iyi kavranması için öğrencilerin ders dışı serbest

zamanlarını değerlendirmeleri amacıyla ya da bir öğrenciyi bir konu hakkında çalışmaya yönlendirmek amacıyla verilen ders dışı etkinliklerinin tümüdür.

Öğrencilere ödev verilmesinin amaçlarından birisi de, ev ile okul arasında bir köprü kurmaktır. Böylelikle öğrenilenlerin gerçek hayata transferi daha kolay olacaktır (Forster, 2000). Ev ödevleri öğrencilerin deneyim kazanmalarını ve zamanla düzenli ders çalışma alışkanlıklarını kazanmalarında, karşılarına çıkan zorluklarla ve olabilecek hatalarla mücadele etmelerinde yardımcı olarak başarmaya olan inançlarının gelişiminde etkili rol oynan bir yöntemdir (Bempechat, 2004). Ev ödevlerinin öğrencinin akademik başarısına etkisi yanında daha başka yararları vardır. Ev ödevleri öğrenciye hayatı boyunca sahip olacağı kendi kendine disiplin, bağımsızlık ve sorumluluk gibi kişisel özellikleri kazandırır (Kapıkıran& Kıran 1999). Cooper'a (2001) göre ödevin öğrenci başarısına etkisi tek yönlü değildir. Kompleks bir yapıya sahip olup; birçok açıdan etkilidir. Mesela öğrenciler arasındaki farklılıklar, ev ortamları, yapılan çalışmaların plansız-programsız yapılması, kaynakların yetersiz olması, seçilen deneklerin olaya yaklaşımları olumsuz etkileyen etmenlerdir.

Gündoğan Özben (2006: 18)'in aktardığına göre ev ödevi sosyal bilimlerde uzun senelerdir çalışılan konulardan birisi olmuş, fakat tüm çalışmalar kıyaslandığında, öğretmenin rolü üzerinde diğerlerinden daha az durulmuştur. Araştırmaların çoğunda, öğrencilerin ne yaptıkları; hangi şartlarda ve nasıl ödevlerini tamamladıkları veya ödev yaparak geçirdikleri zamanın öğrenci başarısına ve okul başarısına etkileri üzerinde durulmuştur (Paschal, Weinstein&Walberg, 1984; Cooper, 1989; Cooper &Valentine, 2001). Ev ödevleriyle ilgili yurt içinde yapılan araştırmalar da incelendiğinde genellikle ev ödevinin akademik başarıya katkısı, dersbaşarısına etkisi ve bu konudaki öğretmen ve öğrenci görüşleri ele alınmıştır. Aile katılımının ve ev ödevlerinde velilerin farklı değişkenlere göre tutum ve düşüncelerinin araştırıldığı çalışmalar ile ev ödevlerini etkileyen faktörlerde çalışılan konular arasındadır. Bu doğrultuda ev ödevlerinin öğrencinin eğitim hayatında etkili bir yöntem olması durumuna dayanarak bu araştırmada sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterlerinin incelenmesine yönelik görüşmeler yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterlerini inceleyen bu araştırma, nitel bir çalışmadır. Nitel araştırma, teori oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bağlı buldukları çevre içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır (Yıldırım, 1999). Olgubilim deseninde planlanan araştırmada çalışma grubunu oluşturan sınıf öğretmenleriyle yüz yüze görüşmeler yapılmıştır. Olgubilmaraştırmalarında veri kaynakları araştırmanın odaklandığı olguyu yaşayan ve bu olguyu dışa vurabilecek veya yansıtabilecek bireyler ya da gruplardır (Büyüköztürkv.,2014).

Çalışma Grubu

Araştırma çalışma grubu 2017-2018 öğretim yılı İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki ilkokullarda görevli 11 sınıf öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu

amaçsal örneklem kullanılarak belirlenmiştir. Amaçsal örneklem çalışmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılması olarak bilinmektedir (Büyüköztürk vd.,2014).

Tablo 1: Sınıf Öğretmenlerinin Demografi Bilgileri

Katılımcı	Cinsiyet	Kıdem	Sınıfının Mevcudu	Sınıfı
ÖĞ1	Kadın	38	26	2
ÖĞ2	Kadın	39	23	3
ÖĞ3	Kadın	22	29	3
ÖĞ4	Kadın	30	26	4
ÖĞ5	Kadın	20	30	3
ÖĞ6	Erkek	23	20	3
ÖĞ7	Kadın	30	25	4
ÖĞ8	Kadın	31	23	4
ÖĞ9	Kadın	28	28	1
ÖĞ10	Kadın	22	20	3
ÖĞ11	Erkek	33	24	3

Görüldüğü gibi çalışma grubu ikisi erkek, 22-39 yıl arası kıdeme sahip, 20-30 arası sınıf mevcuduna sahip sınıf öğretmenlerinden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada verileri toplamak amacıyla açık uçlu sorularla hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler hem basit seçenekli cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir (Büyüköztürk vd.,2014). 8 sorudan oluşan görüşme formu sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterlerini çeşitli açılardan ele alacak şekilde düzenlenmiştir. Şu sorular görüşme formunu oluşturmuştur:

- Ev ödevi verme amaçlarınız nelerdir?
- Ev ödevlerini en çok hangi dersten veriyorsunuz ve derse göre dağılımı nedir?
- MEB'in tatillerde ödev vermeyin uyarısını nasıl değerlendiriyorsunuz?
- Verdiğiniz ödevin yapılma süresi kaç gün oluyor?
- Her öğrenciye aynı ödevi mi veriyor musunuz? Verdiğiniz ev ödevinin öğrencinin başarı ve hazır bulunuşluğa uygunluğunu nasıl değerlendirirsiniz?
- Başarısı düşük olan öğrenciye başarısını yükseltmek için daha fazla ödev vermek gerekir mi? Neden?
- Ödevini düzenli yapmayan öğrenciniz olduğunda neler yapıyorsunuz?
- Ev ödevlerinde aile desteği istiyor musunuz? Nasıl İstiyorsunuz?

Veri Analizi

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterlerini belirlemek amacıyla görüşmeler yapılmış, elde edilen verilerin analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileriyle özetlendiği sistematik, yenilenebilir bir teknik olarak tanımlanır (Büyüköztürk vd.,2014). Araştırmada elde edilen ham veriler kodlama yapılarak, kategoriler belirlenmiştir. Veriler, bu kategoriler altında sınıflandırılarak okuyucu için anlamlı bir hale getirilmiştir. Katılımcı görüşlerinden dikkat çekici olanlar ise özüne sadık kalınarak aynen sunulmuştur.

BULGULAR

Araştırmada bulgular görüşme formunda yer alan sorulara göre sırayla sunulmuştur.

1-Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevi Verme Amaçları

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin “ev ödevi verme amaçları” olarak ifade ettikleri görüşleri aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2: Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevi Verme Amaçları

Görüşler	n=11	%
Tekrar ve pekiştirme	4	36,3
Sorumluluk geliştirme	4	27,2
Araştırma becerisi kazandırma	3	27,2

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme amaçlarının tekrar ve pekiştirme, sorumluluk geliştirme ve araştırma becerisi kazandırmak olduğu gözükmektedir. Katılımcıların öğrencilere verilen ödevler ile okulda öğretilen veya öğretilecek konunun kalıcılığında çok öğrenciye bir beceri kazandırmayı amaçladıkları anlaşılmıştır. Araştırmaya katılan bazı katılımcılarından dikkat çekici olan görüşleri şu şekildedir:

“Ev ödevi öğrencinin sorumluluk kazanmasını sağlıyor. Öğrenci ödevini dikkatli şekilde yapmalı öğrenciye başka türlü sorumluluk kazandıramazsanız. Öğrencinin yapamayacağı ödev vermemek lazım.”

“Öğrencilerin öğrenmeleri ve tekrar etmeleri açısından dozunda ödev veririm. İşlediğim konuyu pekiştirmek üzere ödev veririm. Benim verdiğim ödevler en fazla 40 dakika sürer. Her gün düzenli ödev veririm.”

2-Sınıf Öğretmenlerinin Verdikleri Ev Ödevlerinin Derslere Göre Dağılımı

Sınıf öğretmenlerinin verdikleri ev ödevlerinin derslere göre dağılımı ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

Tablo 3: Ev Ödevlerinin Derslere Göre Dağılımı

Görüşler	n=11	%
Matematik	4	36,
Matematik ve Türkçe	3	27,2
Türkçe	1	9
Fen Bilgisi ve diğer dersler	3	18,1

Öğretmenlerin görüşlerinden anlaşılacağı üzere en fazla matematik dersinden ödev verdikleri ve bu sırayı Türkçe dersinin takip ettiği anlaşılmaktadır. Matematik ve Türkçe hariç diğer derslerden daha az ödev verdikleri gözükmektedir. Katılımcıların matematikten daha fazla ödev verme gerekçesini şu şekilde açıklamıştır;

“Matematik öncelikli oluyor. Matematik den çocuklar daha çok unutuyor. Mesela toplamayı öğretiyoruz çıkarmaya geçince toplamayı unutuyorlar o nedenle matematikten daha fazla ödev veriyorum.”

“Daha çok matematik dersinden ödev veririm çünkü matematiğin temelini iyi alınması gerekiyor. Diğer dersler sonra telafi edilir ama matematik geri dönüşü olmayan bir ders.”

3-Sınıf Öğretmenlerinin MEB’in Tatillerde Ödev Vermeyin Uyarısına Bakış Açısı

Sınıf öğretmenlerinin MEB’in tatillerde ödev vermeyin uyarısına bakış açısı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4: MEB’in Tatillerde Ödev Vermeyin Uyarısına Bakış Açıları

Görüşler	n=11	%
MEB’in uyarısının doğru bulunması	11	100
Kitap okuma önerilmesi	7	63,6
Görsel ve yazılı dokümanlar toplanmasını önerilmesi	2	18

Araştırmaya katılan tüm öğretmenlerin MEB’in ara tatilde ödev vermeyin uyarısını doğru bulduklarını ancak yine de bazılarının kitap okuma ve öğrencinin tatilini anlatan görsel ve yazılı dokümanlar toplanmasını önerdikleri görülmektedir. Tatilde ödev vermeye yönelik görüşlerden bazıları şu şekildedir;

“Bu öneriye katılıyorum. Tatilde öğrencinin aklında ödev olmamalı. Öğrencinin aklında bu yük olarak kalıyor. Öğrenci ödev verilince etraftan gelen uyarıcıların farkına bile varamıyor.”

“Tatilde daha ok okumaya ve günlük tutmaya yönelik ödevlerden yanayım. Aşırı derece tatili yok edecek ödevlerden yana değilim. Kitap okuma ödevi veririm. Öğrencinin okul dışında okuma alışkanlıkları kazandırmak için kitap okuma gibi ödev dışında ödev verilmesine karşıyım. MEB’in tavsiyesini olumlu buluyorum.”

4-Sınıf Öğretmenlerinin Verdikleri Ödevin Yapılma Süresine İlişkin Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin verdikleri ödevin yapılma süresine ilişkin görüşleri şu şekildedir:

Tablo 5: Ödevin Yapılma Süresi

Görüşler	n=11	%
Araştırma ödevi 1 hafta	3	27,2
Hafta sonu ödevi 2 gün	3	27,2
Araştırma ödevi 2 hafta	4	36,3
Günübirlik	7	63

Sınıf öğretmenlerinin daha çok günübirlik ödevler verdiği ayrıca hafta sonu için verdikleri ödevlerin 2 günlüğüne, araştırma ödevlerini de 1 veya 2 haftalığına verildiği anlaşılmıştır. Daha çok günübirlik ödevler veren bir öğretmenler görüşlerini şu şekilde aktarmışlardır;

“Bir haftalık ödev verdiğim de oluyor ancak daha çok Türkçe ve Matematik derslerinden günübirlik ödevler veriyorum.”

“Araştırma olarak verdiğim ödev 2 hafta oluyor. Örneğin iletişim araçlarıyla ilgili grup olarak gazete hazırladık bu ödev 2 hafta sürdü.”

5-Sınıf Öğretmenlerinin Ev Ödevlerinin Öğrencinin Başarısına Ve Hazır Bulunuşluğuna Uygunluğuna İlişkin Görüşleri

Sınıf öğretmenlerinin her öğrenciye aynı ödevi verip vermediği ve ödevlerin öğrenciye (başarı, hazır bulunuşluk açısından) uygunluğuna ilişkin *“Her öğrenciye aynı ödevi mi veriyor musunuz? Verdiğiniz ev ödevinin öğrencinin başarı ve hazır bulunuşluğa uygunluğunu nasıl değerlendirirsiniz?”* sorusu sorulmuştur. Sınıf öğretmenlerinin yanıtları şu şekildedir.

Tablo 6: Ev Ödevinin Öğrenciye Göre Verilme Durumu

Görüşler	n=11	%
Orta seviyede ödev verilmesi	2	18
Ödevi birkaç seçenek içerisinden öğrencinin seçmesinin sağlanması	1	9
Aynı ödevi verilmesi	7	63
En düşük başarısı olana göre ödevlerin belirlenmesi	1	9

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin öğrencinin hazırbulunuşluğuna uygun ödev verme durumlarına bakıldığında çoğu öğretmenin öğrencilerin

hazırbulunuşluğuna uymasa da tüm öğrencilere aynı ödevi verdiği anlaşılmıştır. Bazı öğretmenlerin bunun yanında orta seviyede ödev verme, en düşük başarılı öğrenciye göre ödev verme ve öğrencilere ödev seçme şansında verdiği anlaşılmıştır. Öğretmenlerin ev ödevinin öğrenciye göre uygunluğu konusunda verdiği cevaplar şu şekildedir;

“Sınıftaki en düşük başarılı öğrenciyi de kapsayan ödev hazırlanmalı. Çok zor olmamamı pekiştirici ve yapabilecekleri ödevler olmalı. O sorumluluğu kazansınlar. Ödevden soğumasınlar. Sayfalarca ödev öğrenciye zarar verir.”

“Sınıf seviyesinde ödev veriyorum. Ortalama seviyeye göre. Şu durumda başarısı düşük olanlara da aynı ödevi veriyorum. Çalışmalarla ilgili kesme yapıştırma boyamada farklı becerilere göre ödev verdim.”

6-Sınıf Öğretmenlerinin Başarıyı Yükseltmek İçin Ödev Verme Durumu

Sınıf öğretmenlerinin sınıflarında başarıyı arttırmak için ödev verip vermediğine ilişkin görüşleri aşağıda verilmiştir.

Tablo 7: Ev Ödevinin Başarı Yükseltme Amaçlı Kullanılma Durumu

Görüşler	n=11	%
Bol bol ödev verilmesi	1	9
Başarı yükseltme aracı olarak kullanılmaması	10	90

Sınıf öğretmenlerinin genel olarak ödevi başarı yükseltme aracı olarak kullanmadıkları anlaşılmıştır. Ancak araştırmaya katılan bir öğretmen başarısı düşük öğrenciye bol bol ödev verdiğini söylemiştir. Ödevin öğrenmeye etkisi hakkında konuşan öğretmenlerin cevabı şu şekildedir;

“Ödev öğrencinin başarısını yükseltme yolu olmamalı bunu yerine bireysel olarak ilgilenip konuyu zaman yaratarak özel olarak anlatma yoluna gidilmeli.”

“Fazla ödev vermem. Dersleri öğrencilerin seviyesine uygun anlayacağı şekilde anlatırım. Ödevle başarı yükseltmeye çalışmamam. Zaten ödevini yapıp geldiyse başka bir şeye gerek yok.”

7-Sınıf Öğretmenlerinin Ödevlerin Yapılmaması Durumuna İlişkin Görüşleri

Sınıf öğretmenleri verdikleri ödevi yapmayan öğrenciler olması durumunda izledikleri yollar şu şekilde ortaya çıkmıştır.

Tablo 8: Öğrencinin Ödev Yapmama Durumu

Görüşler	n=11	%
Bir sonraki güne yapmasının istenmesi	3	27,2
İstediği kadar sürede yapma özgürlüğü verilmesi	1	9
Velisiyle görüşülmesi	3	27,2
Gün içinde okulda yaptırılması	4	36,3

Sınıf öğretmenlerinin öğrencinin verilen ev ödevini yapmaması durumunda uyguladıkları yöntemler bir sonraki güne yapmasını istemek, öğrencinin istediği kadar sürede yapmasını sağlamak, öğrencinin velisiyle görüşmek ve öğrencinin ödevini gün içinde yapmasını istemek şeklinde sıralanmıştır. Ödevini yapmayan öğrencilere yönelik yapılan uygulamalar konusunda öğretmenlerin görüşleri şu şekildedir;

“Yapmayan olursa ödevini teneffüste yaptırıyorum. Zaten yapamayacağı bir şey olmadığı için yapıp geliyor.”

“Öğrenciyi ikna etmeye çalışıyorum ve aileden destek istiyorum. Ödevlerini ailenin ilgisizliğinden yapmıyorlar. Küçük oldukları için konuşunca ikna oluyorlar.”

8-Sınıf Öğretmenlerinin Ödev-Aile Desteği İlişkisine Bakışı

Sınıf öğretmenlerinin verdikleri ödevlere aile desteği olarak beklentileri aşağıda verilmiştir.

Tablo 9: Ev Ödevlerinde Aile Desteği

Görüşler	n=11	%
Aileden destek istenmemesi	2	18
Ailenin sadece rehber olmasını istenmesi	5	45,4
Sadece araştırma ve proje ödevlerinde destek istenmesi	2	18
Aileden sürekli destek istenmesi	2	18

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin çoğu ev ödevi konusunda aileden sadece rehber olmasını istemektedir. Aynı zamanda aileden sürekli destek olunması istenmesi, sadece araştırma ve proje ödevlerinde aileden destek olunması istenmesi ve aileden hiçbir şekilde destek istenmemesi şeklinde de görüş bildiren öğretmenler olmuştur. Ev ödevi konusunda aile desteği istemeyen bazı öğretmenlerin görüşü şu şekildedir;

“Aile desteği istemiyorum. Bir ödev veriyorsun. Aile yanlış yapıyor. Veli bölmeyi bilmiyor. Çocuğun yaptığı ödevin başında dursun kontrol etsin.”

“Aile ödevi sadece kontrol etmeli. Öğrencinin kendi başına çalışma alışkanlığı kazanması için ödevini tek başına yapmalı. Öğrenci tek başına ödev yapınca dersedaha güvenli geliyor.”

SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Yapılan araştırmada sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterleri konusundaki görüşlerini incelemek amacıyla İstanbul ili Kadıköy ilçesindeki ilkokullarda sınıf öğretmeni olarak görev yapan öğretmenlerle yüz yüze görüşmeler yapılmış ve yarı yapılandırılmış soru formları kullanılarak açık uçlu sorular sorulmuştur. Cevaplar

bilgisayar ile kayda alınarak toplanmış olup içerik analizi yapılarak anlamlı hale getirilmiştir.

Elde edilen bulgularda sınıf öğretmenlerinin ev ödevlerini öğrencilere sorumluk ve araştırma becerisi kazandırmak ile okulda öğrendiğinin kalıcı olması amacıyla verildiği anlaşılmıştır. İlkokul öğretmenlerine göre öğrencilere ev ödevi verilmesinin ana sebebi öğrencilere edindikleri becerilerini sürekli hale getirmektir (Epstein, 1988). İleri (2013: 18)'nin aktardığına göre Cooper, Robinson ve Patall (2006) ile Corno ve Xu (2004)'e göre ilkokullarda verilen ödevler daha çok öğrencilere çalışma alışkanlığı kazandırmak, organize olmayı öğretmek, zamanı kontrol edebilme becerisi vermek, okul dışı çalışmalarda sorumlulukların yerine getirilmesi gerektiğini öğretmek, anne-babaları okulda çalışılan konulardan haberdar etmek, velilerle çocuklar arasında okul konusunda iletişimi güçlendirmek amaçlarıyla verilebilmektedir. Arends'e (1991) göre, okullarda öğrenme süresinin artırılmasının yollarından birisi de öğrencilere ödev vermektir. Bryan ve Sullivan-Burstein (1997), genellikle ödevin eksik kalmış sınıf öğretimini tamamlamak, ek uygulamalar sağlamak, sınıf dışı kaynakları kullanmak ve sınıfta işlenen konu ile ilgili diğer bilgileri öğrenmek için kullanıldığını belirtmişlerdir.

Araştırma katılımcı öğretmenlerinin verdikleri cevaplara göre ev ödevlerini en çok matematik dersinden vermektirler. Matematik dersinden sonra en fazla Türkçe dersinden fazla ödev verdikleri gözükmektedir. Öğretmenlerin Matematikten dersinden daha fazla ödev vermelerinin sebebi de çabuk unutulmasına bağladıkları ortaya çıkmıştır. MEB'in 12.01.2017 tarihinde yayınlamış olduğu ödev yönergesinde tatilde ödev vermeyen uyarısına tüm öğretmenler katılmaktadır. Öğretmenler öneriye katılmaları yanında öğrencilerine tatilde kitap okuma, görsel ve yazılı doküman toplama görevleri vermektirler.

Verilen ev ödevlerinin yapılma süreleri ise hafta sonu ödevi ise 2 gün araştırma ödevi ise 1 veya 2 hafta şeklindedir. Öğretmenlerin verdikleri cevaplara göre çoğu öğretmenin sınıf ortalamasına göre tüm öğrencilere aynı ödevi vermektirler. Bunun yanında sadece 1 öğretmen öğrencilerine ödev seçme özgürlüğü tanımaktadır. Bu noktada sınıfın başarı ortalamasının üstünde veya altında olan öğrencilere göre ödev verilmediği anlaşılmıştır. Creemers' e (1994) göre ev ödevi verilmesi tek başına yeterli değildir. Bu, sadece eğer öğrenciler uygun zamanlarını ev ödevlerini yapmak için harcarsa etkili olabilir. Okul saatlerinden sonra ve hafta sonu evde yapılmak üzere verilen ödevlerin, ailenin sosyal yaşantısı üzerinde çeşitli yönlerden etkisi olabilir. Öğrencinin okuldaki durumu hakkında velilerin bilgilenebilmesi, öğretmenlerle velilerin empati kurmasını kolaylaştırmaktadır (Turanlı, 2007). Ödevin verilme sıklığı ve öğrencilerin ödevlerini tamamlama süresi ödevde etki eden faktörlerden biridir (Kralovec ve Buell, 2001: 39-42).

Ektem' e (2017) göre ise öğretmenler öğrencilere genel olarak okulda işledikleri konunun pekişmesini sağlayan öğrencilerin seviyelerine uygun ve tek başlarına yapabilecekleri ödevler vermektir. Ödevlerin öğrenciye göreliği konusu Acar' a (2013)' göre öğrencilerin bireysel ve bilişsel gelişiminin dikkate alındığı ödevlere rastlanmadığı, bütün öğrencilere aynı ödevlerin verildiği, böyle bir uygulamanın olmamasıyla ilgili olarak öğretmenlerin dile getirdiği problem zaman konusundaki

kısıtlılıktır. Böyle bir durumda öğrencilere bilişsel düzeydeki farklılıklarının gruplandığı seviyelere göre farklı ödevler verilmesi ya da farklı türdeki ödevlerden seçme fırsatı sunulması uygun olur şeklinde açıklamıştır.

Öğretmenlerin başarısı düşük öğrenciye fazla ödev verme yoluna gitmedikleri ve ödevle başarının yükseltilemeyeceği kanısında oldukları ortaya çıkmış olmakla beraber araştırmaya katılan 1 öğretmen başarısı düşük olan öğrenciye fazlaca ödev verdiğini söylemiştir. Ev ödevi okul ile aile arasında önemli bir kesişim noktası ortaya çıkarmaktadır. Okul yöneticilerine, öğretmenlere ve ailelere göre ödevler, öğrenci başarısının artmasında etkili olan değerli bir öğretim materyalidir (Falch ve Ronning, 2011). Ödevlerini yapmayan öğrencilere aynı ödev tekrar verilerek sonraki gün yapmasını beklediği anlaşılmıştır. Başka bir öğretmenin uyguladığı ödevini düzenli yapmayan öğrencilere çözüm olarak ödevini gün içinde yapma seçeneği dikkat çekici olarak gözükabilmektedir.

Ev ödevine yönelik aile desteği konusunda öğretmenlerin genellikle ailenin sadece rehber olmasını istediği ayrıca sadece 2 öğretmenin aileden sürekli destek istedikleri anlaşılmaktadır. Yapılan araştırmalara göre birçok öğrenci ev ödevlerini hayatlarındaki en büyük stres kaynağı olarak görmektedirler (Kouzma& Kennedy, 2002). Öğretmen kişisel farklılıkları da düşünerek evde yeterli desteği, araştırma malzemesi ve danışacak birisi olmayan öğrenciler açısından ödevlerin büyük eşitsizlik doğurabileceğini göz önünde bulundurmalıdır (Yeşilyurt, 2006: 49). Yılmaz'ın da (2003: 125) ifade ettiği gibi öğretmenler, öğrencinin yaşına, öğrenme hızına, ilgi alanlarına, uygunluğu gibi ölçütleri göz önünde bulundurmadığında öğrencilerin ev ödevlerini yaparken isteksiz olma, bıkkınlık gibi olumsuz tutum geliştirmelerine neden olabilmektedir. Üstünel'in (2016) ödevler konusunda yaptığı meta analiz çalışmasında aktardığına göre ödev değişkenleri ile öğrencinin ödev davranışları ve akademik başarısı arasındaki ilişkiyi inceleyen birçok araştırma bulunmaktadır. Ona göre araştırmacılar ödev sıklığı ile akademik başarı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu yönünde hemfikirlerdir. Yapılan araştırmalarda, ödev ve öğrencilerin akademik başarılarını arasında pozitif bir etki olduğu ortaya çıkmıştır. Buna rağmen ödev ve öğrencinin akademik başarısı arasında anlamlı bir farklılık bulunamayan çalışmalar da vardır.

Sınıf öğretmenlerinin ev ödevi verme kriterleri incelendiğinde ödev verme amacı olarak öğrenciye sorumluluk kazandırma ve okulda öğrendiklerinin pekiştirilmesine yardımcı olmasının ön plana çıktığı gözükmektedir. Öğrencilerin öğrendiklerinin kalıcılığının sağlanması açısından olumlu olarak karşılanan durum ev ödevi fazla verildiği takdirde öğrencinin sosyal hayatını engelleyebileceği düşünülmektedir. Bu konuyla bağlantılı olarak öğretmenlerin ev ödevini sınıfın başarı ortalamasına göre verdiği başarı ortalaması üstünde veya altında kalan öğrencilerin uygun ödevlendirilmediği görülmüştür. Öğrencilerin uzun süren ve çok zorlandıkları ödevler ile karşılaşması zorlanmasına, okula karşı antipati geliştirmesine ve ödevini yapamadığı için başarısızlık hissine kapılabileceği bilinmektedir. Bu durumda öğretmenlerin öğrencinin başarısını, becerisini ve üretkenliğini önemseyerek öğrenciye göre bireysel ödev vermesi öğrencinin eğitim hayatı boyunca daha başarılı ve mutlu olmasını sağlayacaktır. Bazı öğretmenlerin öğrencilerine yapmadıkları ödevlerini tekrar verdiği

ve bir gün sonra yapmasını istediği anlaşılmıştır. Bu durum öğrencinin sonraki gün yeni verilen ödevle birlikte iki günün ödevini yapması anlamına gelmektedir. Bu durumda öğrencini daha çok zorlanacağı düşünülmektedir.

Türkiye, her ne kadar son 20 yılda atanan öğretmen sayısı yapılan yeni okuldenslik sayısı etkisiyle öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ortalamalarını düşürse de öğretmenlerin ülke ya da il-ilçe bazında dağılımında sorunlar yaşadığı için hala “kalabalık sınıflar” sorununu aşamamış bir durumdadır. Bu da özellikle 2005 sonrası dönemde öğrenciyi bireysel ya da grup olarak daha aktif kılmaya çalışan öğretmenleri zorlayan bir unsurdur. Bireysel çalışma ve uygulamalar sınıflarda öğrenci sayısı fazlalığı yüzünden yeterince gerçekleştirilememektedir. Yapılandırmacı anlayışın gereği etkinliklere her öğrenci dahil edilememektedir. Dolayısıyla müfredat yükü azaltılmasına rağmen tamamlanamayan işler, görevler öğrenme eksiklikleri oluşturabilmekte ve bunu da öğretmenin değerlendirmesi zorlaşmaktadır. Bu durumda öğretmenlerin en sık başvurdukları stratejilerden biri ev ödevleri olmaktadır.

Bugün Türkiye’de yüzbinlerce ilkokul öğrencisi okuldan eve döndüklerinde zamanlarının büyük bir kısmını ev ödevlerini yaparak geçirmektedir. Ev ödevlerinin bu kadar zaman almasının sebebi verilen ödev miktarının çok olması ya da ödevlerin çocuğun potansiyelinin, seviyesinin üzerinde nitelik taşımasıdır. Ödevin çocuğun ilgi ve merak duygusuna hitap etmiyorsa hiçbir yarar sağlamadığı genellikle de yapılmadığı ya da özensiz, kopyalama yoluyla yapıldığı, yapılmış gibi yapıldığı da bir gerçektir. Bir öğrencinin günlük ödevi ayracağı zaman konusunda eğitimciler arasında farklı bakış açıları, görüşler bulunmaktadır. Ödevi ayrılacak süreyi, ödevin dersi, konusu, düzeyi, miktarı, öğrencinin zekâ, yetenek, ilgi alanları ve çalışma temposu gibi birçok faktör etkilemektedir. Ödevler; öğrencileri araştırmaya, düşünmeye, gözlem yapmaya, elde ettikleri sonuçları yorumlayarak analiz ve sentez yapmaya ve sonuçta belli bir düzen içerisinde sunmaya yönlendirmelidir (Yeşilyurt, 2006). Öğrenci, okulda edindiği kazanımları yeniden yapılandırarak ve pekiştirerek ev ödevleri ile desteklemeli ve bilgiyi kendine uygun olarak yapılandırmalıdır (Şen & Gülcan, 2012: 32). Öğrencileri ödev konusunda motive etmek için en etkili yollardan biri olan ödüllendirme unsuruna öğretimde yer verilmesi öğrencilerin ödevi karşı olumlu tutum geliştirmesini sağlayacaktır (Gündoğan Özben, 2006: 33). Albayrak ve diğerlerinin araştırmalarına göre (2002: 353) öğretmenler alıştırmaya, hazırlık ve diğer tüm ödev çalışmaları hakkında yeteri kadar bilgi tutum ve beceriye sahip oldukları halde bu yeterliliklerini uygulamaya yansıtamamaktadırlar.

KAYNAKÇA

- Albayrak, M., Sağlam, S., Berber, K. ve Büyükkasap, E. (2002). 'Öğretmenlerin Ders Dışı Etkinliklerine Yaklaşımları.' *Kastamonu Eğitim Dergisi*. 10(2), 333-338.
- Acar, E., Ersoy, E., Eser, N., & Vural, R. A. (2013). İlkokul 2. sınıf matematik dersi kapsamında verilen ev ödevlerinin incelenmesi. *Boğaziçi Üniversitesi Eğitim Dergisi*, 30(2), 48-85.
- Arends, Richard. (1991). *Learning to Teach*. Second Edition. McGraw-Hill Book Company Inc.
- Bempechat, J. (2004). The motivational benefits of homework: A social-cognitive perspective. *Theory in to practice*, 43(3), 189-196.
- Bryan, T.,& Sullivan-Burstein, K. (1997). Homework how-to's. *Teaching Exceptional Children*, 29(6), 32-37.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2017). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Cooper, H. (1989). *Synthesis of research on homework*. *Educational Leadership*, 47(3),85-91.
- Cooper, H. (2001). *Homework for All-In Moderation*. *Educational Leadership*. 58 (7), 34-38.
- Creemers, B. P. M. (1994). *The Effective Classroom*. London ; New York, NY : Cassell.
- Ektem, S. I.& Yıldız, B. S. (2017). İngilizce ev ödevlerine yönelik öğretmen görüşleri. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 26(3), 78-91.
- Epstein, J. L. (1988). Homework practices, achievements, and behaviors of elementary school students. <https://eric.ed.gov/?id=ED301322> adresinden 15/02/2019 tarihinde ulaşılmıştır.
- Falch, T. & Ronning, M. (2012). Homework assignment and student achievement in OECD countries. *Discussion Papers-Statistics Norway Research department*. 711, 3-32.
- Foyle, H.C. & Bailey, G.D. (1986). *Homework: The Human Relations Bridge Between School and Home*. 41st Annual Conference of the Association for Supervision and Curriculum Development, California.2-13.
- Forster, K. (2000). Homework: A bridge too far?, *Issues In Educational Research*, 10(1), 21-37.
- Gümüşeli, A. İ. (2004). Ailenin Katılım ve Desteğinin Öğrenci Başarısına Etkisi. *Okullar Birliği Bülteni*, 2(6) 14-17.
- Gün, H. (1995). *Eğitim Öğretimde Program-Öğretmen-Ödev Üçlüsü*. Çağdaş Eğitim. Eylül, 41-43.
- Gündoğan Özben, B. (2006). İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Fen Bilgisi Dersindeki Başarılarına Ev Ödevi Çalışmalarının Etkisi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi

- İleri, S. A. (2013). TOBB ETÜ Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Ödevlere Karşı Tutumu ve Verilen Ödevlerin Öğrenci Başarısına Etkisi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kapkıran, Ş.,& Kıran, H. (1999). Ev ödevinin öğrencinin akademik başarısına etkisi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(5), 54-60.
- Kaplan, G. (2018). Ortaokul Öğrencilerine Verilen Matematik Ödevleri Hakkında Öğrenci, Öğretmen ve Veli Görüşleri, Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kralovec, E. ve Buell, J. (2001). *End Homework Now*. Educational Leadership. 58 (7), 39-42.
- Kouzma, N. M.,& Kennedy, G. A. (2002). Homework, stress, and mood disturbance in seniorhigh school students. *Psychological Reports*, 91, 1, 193-8.
- Kralovec, E. & Buell, J. (2001). *End Homework Now*. Educational Leadership. 58 (7), 39-42.
- Öcal, S. (2009). İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Öğrencilerinin Ev Ödevlerine Yönelik Tutumlarının Oluşmasında Ailelerin ve Öğretmenlerin Rolü, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek lisans tezi.
- Şahin, Ç.,& Altınbay, Y. (2008). İlköğretimde ev ödevlerine yönelik etüt çalışmaları: Kavramsal bir analiz. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 41-52.
- Şen, Ş. ve Gülcan, M. G. (2012). *İlköğretim 4. ve 5. sınıflarda verilen ev ödevleri konusunda veli görüşleri*. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi Sayı: 29, s.29-41
- Üstünel, M. F. (2016). Ödevin Akademik Başarıya Etkisi: Bir Meta Analiz Çalışması, Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Tan, Ş. ve Erdoğan, A. (2004). Öğretimi Planlama ve Değerlendirme. Ankara: Pegem A Yayınları.
- Trautwein, U. & Köller, O. (2003). The relationship between homework and achievement – Still much of a mystery. *Educational Psychology Review*, 15, 2, 115-145.
- Turanlı, A. S. (2007). Gerçek bir ikilem: Ödev vermek ya da vermemek. *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 136-154.
- Yeşilyurt, S. (2006). 'Lise Öğrencilerinin Biyoloji derslerinde Verilen Ev Ödevlerine karşı Tutumları Üzerine Bir Çalışma.' *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*. 8(1), 37-53.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112), 7-16.